

hans karske, progressive spill med bruk av dristige intervaller (i «Red Cedar»). Dessuten det formbevis og veldisponerte sopransakofonspill av så vel gemalen Joel Miller i «Western Yew» som av kapellmesteren selv i hennes eneste solobidrag i den sørstlige feature «Seafever». Men Ingrid Jensen på trumpet og flygelhorn er den alt overskyggende solist med vellepleiet klang i både lyriske formuleringer (f.eks. trumpet i «Red Cedar» og flygelhorn i Joel Millers «Dropoff») og de dynamiske turer (som i «Seafever»).

Christine Jensen har med «Treelines» plassert seg som en fullbåren orkesterleder og komponist på nessten-høyde med sitt velestimerte forbilde Maria Schneider. Bare et lite hopp for hyppigere, dristige harmoniseringer gjenstår. Det kommer sikkert neste gang.

Bjarne Søltoft

KIRA

«Memories Of Days Gone By»

STUNT STUCD 11162

Kira, med etternavnet Skov, var i en tid en ettertraktet sangerinne i Danmark. Best kjent er hun som hovedvokalist i bandet Kira & Kindred Spirits (2001-2007), uten at det bandet slo helt gjennom nord for Skagens Odde.

Ikke vet vi, men vi har en mistanke om at det er hennes «bedre halvdel», bassisten Nicolai Munch-Hansen som har fått henne med ut på de skrå jazzbredder. Og bra er det! For hennes debut som soloartist er et svært interessant møte.

Platen er en hyllest til Billie Holiday, uten at Kira, på noen som helst måte, prøver å etterligne eller legge seg i Holidays fotefar med denne innspillingen. Bandet, bestående av saksofonisten Jakob Dinesen, trombonisten Mads Hyhne, pianisten Heine Hansen og trommeslageren RJ Miller, ved siden av Munch-Hansen på bass, leverer et svært personlig og flott minne om «Lady Day». Musikken er akkurat passe rufsete i kantene og i arrangementene til at det nesten kunne vært gjort i samarbeid med Tom Waits på et tidlig stadium. Solistmessig fungerer det veldig bra, det er ingen som stikker seg spesielt ut, og alle gutta i bandet er der mest for å støtte opp om Kiras flotte og personlige vokale tolknninger.

Låtene er en blanding av mer eller mindre godt kjente standarder fra Holidays program og egne komposisjoner, hvor det hele starter med den fine «I'll Be Seeing You», fortsetter med en strålende versjon av «Good

Morning Heartache» og Kiras egne «Am I Mad» for Nina Simones «Four Women» kommer. Kanskje en av platas fineste øyeblikk. Så får vi «Gloomy Sunday», «You Let Me Down» og Holidays glansnummer «God Bless The Child». Deretter kommer to låter gjort av Kira i samarbeid med gemal Munch-Hansen, før vi går inn på opploppssiden med Gerswins «The Man I Love», Marks' «All Of Me» og en annen av Holidays glansnumre, «Don't Explain» som avslutning.

Dette er ei plate som hever seg langt over de fleste andre innenfor kategorien standardjazzsang. Kira Skov har en litt raspete stemme med mye vibrato, som passer perfekt sammen med det litt rufsete bandet. Hun synger personlig og vi tror på henne i fremforelsene.

En stor og positiv overraskelse fra København!

Jan Granlie

KJÆRGAARD / STREET / CYRILLE

«Femklang»

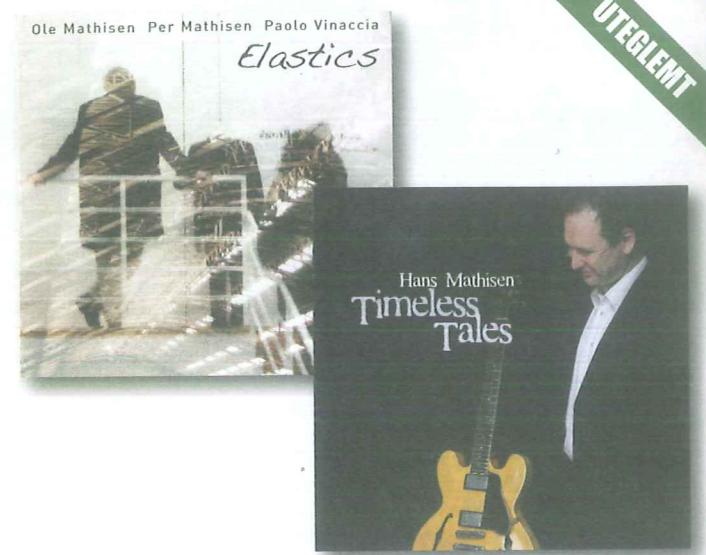
ILK181CD

En ung, men allerede etablert dansk pianist med et sjernespekket komp, deres plate nummer tre innspilt i et legendarisk New York-studio, en oppfølger til en plate som ble omtalt over store deler av jazzverdenen. Et strålende utgangspunkt for store musikalske opplevelser.

Andrew Cyrille (74, kjent fra Archie Shepp, Cecil Taylor og Marilyn Crispells band) sitter bak trommestolen med ørene på stilk og kommuniserer sin utpregde jazzbakgrunn gjennom stikkene. Stilen kan minne om Paul Motian, der han tilsynelatende i sin egen verden utfolder seg med egenartede vender. Ben Street er en av den amerikanske jazzens stigende kjemper, en Dave Hollands arvtager som finner seg like til rette i en nedstripet pianotrio som denne, som med hakket mer utagerende Danilo Perez, Kurt Rosenwinkel og John Scofield.

Og så er det hovedmannen da, danske Søren Kjærgaard som med sine 33 år allerede har gitt ut 13 plater som bandleader, i tillegg til en lang rekke som sidemann. Pianisten har skrevet alle de minimalistiske komposisjonene på platen, med unntak av et par fremimproviserte numre. Kjærgaard har et klart og tydelig kunstnerisk credo, en tydelig farge på sin egen musikk. Han trakk i fotsporene til Bobo Stenson og Paul Bley med sin luftige atonalitet, de store kontrastene mellom orkestrale pianoakkorder à la Messiaen og ensomme enkelttoner som klinger ut i en liten evighet.

Men det beste ved «Femklang» er allikevel samspill. Nerven og spen-

UTEGLEMT

MATHISEN / MATHISEN MATHISEN + VINACCIA ETTER LAGRING

OLE MATHISEN / PER MATHISEN / PAOLO VINACCIA

«Elastics»

Ole Mathisen (ts), Per Mathisen (b), Paolo Vinaccia (dr)

LOSEN RECORDS LOS 1024

Det er et stykke å gå, fra oppvekst i Sandefjord på 60- og 70-tallet, til å fungere som lærer ved Columbia University i New York City. Ole Mathisen er mannen.

Denne gang har den utvandrede saksofonisten valgt sin bror Per (bass) og Paolo Vinaccia (trommer) som samarbeidspartnere. Et klokt valg.

De går til verket med improvisasjon som rettesnor, men bandleaderen legger klare føringer, tidvis i form av melodiøse komposisjoner. I retning Jan Garbarek – og jeg hører da også beskjedne synthklanger her og der ...? Eller er det kanskje «elektronifiserte» saksofoner?

Jeg liker denne trioen best når de spiller hardcore bebop, som i tittelkuttet. Det kunne kanskje vært fint med et piano, eller et annet harmonistyrende instrument i tillegg? Kanskje – men, nei. Denne musikken er tiltenkt triobesetting, og sånn er det blitt.

Jeg har minst sans for dem når de opptrer i fri form – som i «Buoyancy». Da kunne faktisk ei husflue gjort samme nytte.

De er flinke som individualister og solister, alle tre. Men «Elastics» er et byggverk, hugget i tre.

HANS MATHISEN

«Timeless Tales»

Hans Mathisen (g), Olga Konkova (p), Per Mathisen (b), Andreas Bye (dr), Marinemusikkens Storband og Sandefjord Kammerkor

CURLING LEGS CLP CD 118

Det er alltid forbundet med risiko å gi ut bestillingsverk på plate – det er noe alle som har gjennomført øvelsen veit. «Timeless Tales» stammer fra Festspilene i Vestfold sommeren 2009, og står seg bemerkelsesverdig godt.

Slik jeg ser det, fins bare ett argument for å opprettholde et forsvar: Musiken. Man vinner ingen ting uten kultur, og Marinemusikken nede i Sandefjord er representativt for mine veloverveide betenkninger. De er «swingende» gode!

Stilmessig ligger Hans Mathisens verk et sted mellom ganske tradisjonell storbandjazz og Pat Metheny. Men midt i ligger også storveis triospill – det Konkova, Per Mathisen og Andreas Bye presterer i «The View» er gnistrende! Kammerkoret lager forresten perfekt julestemning, og da kan du jo allerede nå begynne å varme opp til advent 2012.

I sentrum for det hele står selvsagt komponisten og gitaristen – Hans Mathisen. For å si det på godt norsk, så er han driftflink! Ikke minst har han miksa gryta si på herlig vis. Stort band og lite band lever i skjonn forening. Arrangementene er nydelig tilpassa formatet, og ... Vel – den eneste årsaken til at dette verket ikke turnerer modrelandet, er økonomi. Storband koster, men bare trompetsoloen i «A Poets Waltz» fortjener et større publikum!

Men du har altså sjansen, i form av CD. Hvis du i utgangspunktet liker kombinasjonen storbandjazz/bebop jazz-komp: Løp til butikken!

Arild Rønse

abonnerer du på jazznytt nå,
får du JazzCD.no på kjøpet
www.jazznytt.no

ningen er hele tiden til stede, som en usynlig vibrerende streng som strekker seg mellom de tre og manifesterer seg i en sterk følelse av samklang og felles retning. Det er dette som gjør trioens tredje utgivelse til en så sterk opplevelse, hvis man bare tar seg tid til å la stillheten mellom tonene klinge.

Svein-Magnus Furu

JOACHIM KÜHN

«Out of the Desert Live»

ACT 9521-2

Joachim Kühn, pianist, født i daværende Øst-Tyskland i 1944, var en av de første utøverne av frijazz på de kanter. I 1966 forlot han landet til fordel for vesten, og har med avbrudd bodd i Paris siden 1968. Han har samarbeidet med blant andre Don Cherry, Karl Berger, Slide Hampton, Phil Woods, Michael Brecker og Ornette Coleman. Sammen med Rabih Abou-Khalil fra Marokko laget han CDen «Out of Desert» i 2009. Dette er et utvidet konsertopptak. Kühn har komponert alle sangene (med ett unntak) og arrangert musikken. Frankfurt Radio Bigband (hr-Bigband) dirigert av Ed Partyka er påpasselig til stede både som ensemble og med soloinnslag. De vokale innslagene er ivaretatt av Rabih Abou-Khalil og understrekker musikkens arabiske påvirkning. Det er likevel Kühn som dominerer med sitt pianospill. Norske Christian Jakobsen sitter i trombonerekka og bidrar også med eufonium i ensemblespillet.

Harald Opheim

ERIK LINDSTRÖM AWARDNESS

«Eric's Tunes»

SUOMEN JAZZ & POP ARKISTO

JAPACD-010

I finsk jazz anses han som å være forstemann ut med å skrive eget materiale, ment for framføring i bebop-sjangeren. Helt siden midten av 50-tallet, har Erik Lindström (f. 1922) vært en slags urkraft i sitt hjemland. Han har stifta et fond for utvikling av finsk jazz, og på dette albumet samler han opp til flere generasjoner musikere.

Det går som regel stillferdig for seg, og mange vil nok mene dette låter gammeldags. Det er ikke uten videre riktig; alt som ikke umiddelbart virker moderne, er ikke av den grunn gammeldags. Og – om han hadde fått leve litt lenger enn til å fylle 40 – ville vel ingen ment at John Coltrane spilte gammelmodig, selv om han holdt seg til formularet fra '60-tallet?

Jeg syns Tuuli Ikonen synger kjedelig, monoton og uinspirert, men er desto mer imponert over gamlingen sjøl – ikke minst i duospill med in-

strumentkollega Panu Savolainen. Ikke helt Modern Jazz Quartet, men likevel – solid.

Best syns jeg de gjør det når bandet utvides med blåsere. De sprenger ingen grenser, men både saksofonisten Ville Vannemaa og trumpetisten Joonas Haavisto viser seg fram som velspillende ensemblemusikere. Et streit alternativ, for den som foretrekker klassisk bebop.

Arild Rønse

LIVE/LIEN

«Låvesalg»

Live Maria Roggen (voc), Helge Lien (p)

JAZZLAND 278 968 3

Tekstene er signert så forskjellige lyrikere som André Bjerke, Ole Paus, Hans Børli, Kjartan Kristiansen, og Live Maria Roggen sjøl. Musikken er dels egenkomponert, dels tilrettelagt av de to utovende artistene – som begge etter hvert har en CV så lang at det nærmest er enklere å fortelle hvem de ikke har spilt med. Dette duosamarbeidet har de hatt gående i to år, og går altså for en stor del ut på å tolke andres tekster og komposisjoner. Men du skal vite at det gjøres på et vis som gjør dem til noe langt mer enn hva vi vanligvis forbinder med fortolkere. Hør hva de gjør med Jan Eggums «Nøkken Ta Meg», og du forstår umiddelbart hva jeg sikter til.

Mon tro hvor mye DumDum Boys kjenner igjen av sin klassiker «Splitter Pine»? Kanskje låter det litt sær ...? Ja, men helt i tråd med denne duoens originale uttrykk – uendelig langt fra Kjartan Kristiansens opprinnelige gitarriff.

Det klare høydepunkt i mine ører, er en fantastisk utgave av Ole Paus' «Ruben Bærer Lyset». Live/Lien er for øvrig fritt for andre musikalske teknikaliteter enn hva som ligger i det akustiske flygelet og den menneskelige rost. Slik også i «Du Kan Ta Krakken» – en tradisjonell jazzblues (høres ikke sånn ut), men som i sin helhet er basert på en solo Miles Davis gjorde i 1945. Glitrende utfort.

Arild Rønse

TONY MALABY'S NOVELA

«Arrangements by Kris Davis»

CLEAN FEED CF 232CD

Saksofonisten Tony Malaby har lenge vært en av de toneangivende musikere i New York-jazzen, sterkt etterspurt til små og store ensembler, med Paul Motians grupper og Charlie Haden Liberation Music Orchestra som de mest kjente. Ved siden av dette har han også ledet og innspilt med egne trioer og kvartetter, og det er musikk fra disse som nå er blitt transformert om til arrangementer for nonetten «Novela».

Ja, det er bokstavelig talt blitt nye orkesterverker, skapt med imponerende vidsyn og kreativitet av orkestrets pianist, Kris Davis. Hun bygger opp og bygger ned i de musikalske forløp med utvidet harmonisering og komplekse kombinasjoner av rytmiske lag. Tette dissonanser veksler med transparente klangflater og åpner for hele spekret fra det ekspresive til det sårt elegiske.

Slik er «Remolino» et signalaktig tema i up-tempo som utfolder en vilter, jublende stemming med kakofonier, en surrende baryton solo, en snertende virtuos soprano solo over et klaver-ostinat i 5/4, og en perkusjonssolo som begynner stillferdig, inviterende med lys og lett villagestemning.

Og i motsatt modus høres «Mother's Love», som ømt introduseres med muted trumpet og drar de øvrige instrumenter med i en stille pulsrende strom, hvor ordet «breathing» nesten kunne utgjøre hele partituret, og etter en uttrykksfull baryton solo samler seg i en lys, hymnisk slutning. Likhetstrekk med Trygve Seims ensemble rinner i luften.

Alt iberegnet er platen en overdådigheit av frodig form og frihet, hvor musikene never ut og inn av ensemblet for solistiske og kollektive improvisasjoner og lydkolorering. Nonetten kan notere stilistiske aner fra Ellingtons koloritt, Charles Mingus' dynamikk, Gil Evans' nyanseering og Sun Ra's radikalitet. Men Kris Davis' arrangørgrep samler seg som en musikalsk integrert av dimensjoner, som må kunne ha fruktbar betydning for jazzmiljøet i New York – for øvrig ved siden av komponister som f.eks. John Hollenbeck, saksofonistene her i ensemblet.

Som særlig markante, solistiske innslag noterer jeg Malabys virile sopransaksofon, Ralph Alessis distinkte trompet, Joachim Badenhorsts farverige bassklarinett og spesifikt Dan Pecks gripende tuba-nedsmelting i «Flora and Herbaceous». Kris Davis høres dessverre kun i en enkelt klaversolo (hør ellers hennes soloCD, «Aeriol Piano»), men hennes klaver er en viktig akse i orkestret.

En fullbåren debut for Malaby's Novela-ensemble og dets intelligente arranger.

Bjarne Søltoft

EMANUELLE MANISCALCO

«From Time To Time»

EL GALLO ROJO 314-49

Samme dag som vi fikk det triste budskapet om at saksofonisten Paul Motian hadde lagt ned trommestikkene for godt, kom denne CDen inn gjennom dora. Den italienske pianisten Emanuele Maniscalco, tenorsaksofonisten Francesco

Bigoni, bassisten Giulio Corini og trommeslageren Nelide Bandello, gjør på «From Time To Time» seks komposisjoner av salige Motian, pluss en låt de fire har gjort sammen.

Det hele starter med «The Hoax» en bassolo på ett minutt og tjueåtte sekunder, som jeg umiddelbart følte var en hyllest til Paul Motian. En nydelig og melankolsk låt, komponert av Motian, men framført kun med Giulio Corinis dype bassganger.

Deretter er det fullt os med hele banden i et moderne akustisk landskap som vi hører mange band oppholde seg i i dag. Det er kraftfullt hele veien. Vi får fine solistbidrag, ikke minst fra kapellmesteren selv og saksofonisten Francesco Bigoni. Likevel synes jeg musikken blir litt uforløst. De tar på en måte ikke helt av, for dette er musikk inspirert av John Coltrane og hans likemann, som ikke akkurat var kjent for å holde igjen. Musikken kunne like gjerne vært gjort av en av de mange, unge skandinaviske saksofonkvartette, så sånn sett så foyrer de seg godt inn i en «nyere» tradisjon. Fint nok, men innmellom litt «pinglete» fra de fire italienerne. Jan Granlie

MIDAIRCONDO

«Reports on the Horizon»

TWIN SEED TWINS002CD

Her handler det utelukkende om stemninger. Ingen läter, i tradisjonell forstand. Masse luft, stemmer uten ord. På sett og vis er det som at alt som utføres høres helt likt ut. Perkusjon, blåseinstrument, den menneskelige stemme – alt er tilrettelagt for at det hele skal flyte av gåde og fremført av de tre damer, Lisa Nordström (voc, bfl, elec), Lisen Rylander Löve (voc, ts, bcl, elec) og Michala Østergaard-Nielsen (d, perc). Sakte.

Jeg er ikke veldig god på transcedentale opplevelser, men har en følelse av at disse tre musikere må ha opplevd noe slikt i studio. Lokalet har neppe vært særlig opplyst, annet enn via stearinlys – sannsynligvis til duften av eksotisk aroma.

Min intensjon er på ingen måte å være nedlatende i møte med musikk man ikke umiddelbart forstår; jeg kjenner nok av folk som overhodet ikke kan begripe at det er mulig å like «ikke-musikk som jazz» – slik noen karakteriserer det, på helt generell basis.

Det jeg forsøker å si, er at Midaircondo feirer Michala Østergaard-Nielsen serverer musikk som primært kan nytes i en tilstand av 1) fullsten-

abonner på jazznytt
www.jazznytt.no